

8. A (katjusa.rucigaj@guest.arnes.si)

Dragi učenci 8. a,

vstopamo že v peti teden šolanja na daljavo. Vesela sem, da ste se resno in odgovorno zavzeli za delo, ki ga morate, žal, opraviti od doma. Pripravili ste zanimivo »razstavo likovnih pesmi«, ki si jo lahko ogledamo na šolski spletni strani, nekateri pa tudi veliko berete in ste v tem času že opravili bralno značko.

V preteklem tednu ste spoznali, kaj sta namerni in pogojni odvisnik, preverili pa ste tudi svoje znanje o podredno zloženi povedi in odvisnikih. Ta teden boste ponovili učno vsebino o glasovih SKJ, spoznali boste še dve novi vrsti odvisnikov in preverili svoje znanje o odvisnikih, ki ste jih doslej obravnavali. Dela je približno za 3,5 šolske ure.

Še vedno upoštevajte moje navodilo: preden se lotite dela, v zvezek napišite ustrezen naslov učne vsebine, npr. Glasovi SKJ, Odvisniki – vzročni odvisnik ... Svoje odgovore vedno natančno preverite v priloženih rešitvah, jih popravite in dopišite, kar vam manjka. Če česar koli ne razumete, se mi oglasite z vprašanji. Ne pozabite: vse, kar sem z **modro barvo** dopisala k razlagam/vajam/rešitvam, je potrebno prepisati ali nalepiti v zvezek k ustrezni učni vsebini, saj je pomembno (razlaga novih ali ponovitev starih izrazov, podatki o avtorjih, njihovem življenju in delu ...). Prosim vas, da vse gradivo, ki ga ne moremo pregledati skupaj (ali vam zanj nisem poslala rešitev), shranite, saj ga bomo pregledali, ko se vrnemo v šolo.

Ob koncu vsakega tedna preverite, ali ste opravili vse delo, pregledali rešitve nalog, pomembne izraze (obarvane z modro) zapisali v zvezek in mi po e-pošti poslali zahtevane naloge. Redno se mi oglašajte, kako vam gre. Ta teden mi obvezno sporočite svoje rezultate preverjanja znanja o odvisnikih (po e-pošti ali Lo.Polisu). Ne pozabite pa tudi na oddih, branje, filme, pesmi, bralno značko ...

Želim vam veliko dobre volje in uspeha pri opravljanju nalog tega tedna. Vsak naj se potruži po svojih najboljših močeh!

Vaša učiteljica Katjuša

NAVODILA ZA DELO OD 13. DO 17. 4. 2020

- Če tega še niste storili, natančno **preverite rešitve nalog** v povezavi z namernim in pogojnim odvisnikom iz prejšnjega tedna (DZ str. 39–50). Kdor mi po e-pošti (ali v Lo.Polis) še ni poslal svoje likovne pesmi, intervjuja ali uradne zahvale iz prejšnjih tednov, naj to stori čim prej.
- V tem tednu bomo obravnavali **glasove slovenskega knjižnega jezika** in še dve vrsti odvisnikov od vseh desetih, in sicer **vzročni odvisnik** (DZ str. 66–71) in **dopustni odvisnik** (DZ str. 72–78), ki ju boste dopisali v miselni vzorec o odvisnikih, ki ga že imate v zvezku (ali po točkah, tako kot ste to naredili pri ostalih sedmih odvisnikih). Sledilo bo še **preverjanje znanja o odvisnikih – Vaja dela mojstra** iz DZ str. 78–80.

• Spoznali bomo novo učno vsebino o **GLASOVIH** (razlaga in zapis v zvezek, neobvezne vaje na spletni strani, vaje v DZ in zvezku). Deloma ste glasove spoznali že v prejšnjih letih, ko ste se učili o samoglasnikih in soglasnikih.

V zvezek zapišite naslov in razlago (kar je označeno z modro):

GLASOVI SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA (DZ str. 50–54)

1.) V slovenskem knjižnem jeziku imamo **25 ČRK** in **29 GLASOV**.
ČRKA je tisto, kar zapišemo. **GLAS** pa je tisto, kar izgovorimo/slišimo.

2.) GLASOV v slovenskem knjižnem jeziku je več kot črk, saj imamo nekaj glasov, ki jih zapišemo z isto črko (npr. o, e).

3.) GLASOVE delimo na: SAMOGLASNIKE in SOGLASNIKE.

4.) SAMOGLASNIKI:

– Samoglasniki oddajajo največ zvoka od vseh glasov.

– Samoglasniki so: **a, é, ê, Ě, i, ó, ô, u**

a – (vas, kad, hrana ...)

é (ozki e) – (lep, pek, Eva ...): e izgovorimo zelo ozko, s skoraj zaprtimi usti

ê (široki e) – (metla, žena, Erik ...): e izgovorimo z zelo široko odprtimi usti

Ě (polglasnik) – (pes, dež, ves ...): polglasnik zapisujemo s črko e, kadar pa je ob glasu r, pa ga celo ne zapišemo, npr.: vrt, čmrlj, prsi ...

i – (nit, vidim, pipa ...)

ó (ozki o) – (nos, moč, koža ...): o izgovorimo zelo ozko, s skoraj zaprtimi usti

ô (široki o) – (voda, roka, okno ...): o izgovorimo z zelo široko odprtimi usti

u – (luč, puščica, ura ...)

– Samoglasniki so **nosilci naglasa v besedi**, kar pomeni, da so lahko naglašeni (npr. medenina (naglašen je glas i), banana (naglašen je drugi a), lepota (naglašen je široki o) ... Pazi: to smo se učili že pri določanju stopice v verzu.).

5.) SOGLASNIKI:

– Soglasniki so: **b, c, č, d, dž, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, š, t, v, z, ž**

– Vsi soglasniki ne oddajajo enake količine zvoka, zato jih delimo na **ZVOČNIKE in NEZVOČNIKE:**

- **ZVOČNIKI** (ki oddajajo več zvoka) so: **MLNRJV** (v pomoč: MLiNaRJeV)

- **NEZVOČNIKI** (ki oddajajo manj zvoka) so dveh vrst:

- **ZVENEČI: GDZBŽ** (v pomoč: GaD ZBeŽi)

- **NEZVENEČI: TSHŠKFCPČ** (v pomoč: Ta SuHi ŠKaFeC PuŠČa)

6.) Glasovi so povezani tudi z uporabo predloga S/Z. **Predlog S** uporabljamo pred nezvonečimi nezvočniki, torej pred besedami, ki se začnejo na T, S, H, Š, K, F, C, P, Č, **predlog Z** pa pred vsemi ostalimi glasovi.

● Da boste lažje razumeli razlago o glasovih, si na spletni strani na povezavi http://www.s-sers.mb.edus.si/gradiva/w3/slo8/019_glasovi/glasovi_uvodna_motivacija_1.html oglejte in poslušajte **interaktivno gradivo** z zanimivo razlago, slušnim gradivom, vajami in rešitvami. Naloge niso obvezne; lotite se jih, če imate možnost uporabe spleta. Klikajte po vrsti, na levi strani, na:

Uvodna motivacija 1

Obravnava 1 (tu boste našli razlago samoglasnikov)

Nove naloge 1 (tu boste našli vaje za samoglasnike)

Uvodna motivacija 2

Obravnava 2 (tu boste našli razlago soglasnikov)

Nove naloge 2 (tu boste našli vaje za soglasnike)

Najprej poslušajte uvodno motivacijo in si preberite razlago, nato se lotite vaj (takoj vam ponudijo tudi rešitve).

● Sledijo **vaje o glasovih v delovnem zvezku (DZ str. 50–54)**. Rešite le tri naloge: str. 52/7., str. 52–53/10., str. 53–54/12. (Ostale naloge lahko izpustite, to so: str. 50–52/1.–6., 8.–9., str. 53/11.) Vse svoje odgovore **preverite v rešitvah**; najdete jih na koncu te priloge, lahko pa tudi na spletni strani Mladinske knjige na straneh 79–81:

https://www.mladinska.com/files/32967/Resitve_nalog_Slovenscina_8_prenovljeno_2015.

- **Dodatne vaje za glasove SKJ.** Vaje si zapišite v zvezek ali si jih natisnite in prilepite v zvezek. Pred reševanjem ponovite svoje znanje o glasovih. Rešitve najdete na koncu te priloge.

NALOGE

- 1.) V besedah iz povedi Na območju Pirana so bile včasih razvite različne dejavnosti. z zeleno barvo pobarvaj samoglasnike in z oranžno soglasnike.
- 2.) V besedah iz povedi Meščani so se v času solne sezone morali preseliti v tuje solinarske hiše. obkroži zvočnike.
- 3.) Spodnje besede postavi v orodnik ednine in pred njih zapiši predlog S ali Z.
avto, Bojan, cesta, čokolada, drevo, Eva, fant, grozdje, hotel, ilustracija, jelen, kreda, losos, meč, nosorog, oprema, peč, ris, sito, Špela, torta, urar, veselje, zrak, žužek

- Sledi učna vsebina o **vzročnem in dopustnem odvisniku**. Najprej si preberite razlagi obeh odvisnikov (DZ str. 70 in 74–75) in si podčrtajte bistvo. Nato v miselni vzorec **v zvezek zapišite razlago** (obarvano z modro – zapis v zvezek), kot ste to storili za ostalih sedem odvisnikov:

8. VZROČNI ODVISNIK (DZ str. 66–71)

Enostavčna poved: Zaradi slabega vremena nismo šli na športni dan.

////////////////////
prisl. dol. vzroka

Podredno zložena poved: Ker je bilo slabo vreme, nismo šli na športni dan.

////////////////////
vzročni odvisnik

(nismo šli na športni dan **PODVIJUGAMO**, ker je glavni stavek; **ker** **OBKROŽIMO**, ker je veznik; **Ker je bilo slabo vreme** **PODČRTAMO** S **TRAVICO**, ker gre za vzročni odvisnik, spodaj zapišemo *vzr. odv.*)

Vprašalnica za vzročni odvisnik: **ZAKAJ** + povedek glavnega stavka (Zakaj nismo šli na športni dan? Ker je bilo slabo vreme.) **PAZI:** vprašalnice **ZAKAJ** ne mešaj z vprašalnico **ČEMU** (to je vprašalnica za namerni odvisnik).

Pretvorba enostavčne povedi v podredno zloženo: Vzročni odvisnik nastane iz prislovnega določila vzroka. Prepoznamo ga po vezniku **KER**.

Podčrtamo: //////////////////////
vzr. odv.

9. DOPUSTNI ODVISNIK (DZ str. 72–77)

Enostavčna poved: Kljub dežju sem odšla v mesto.

////////////////////
prisl. dol. dopustitve

Podredno zložena poved: Čeprav je deževalo, sem odšla v mesto.

////////////////////
dopustni odvisnik

(sem odšla v mesto **PODVIJUGAMO**, ker je glavni stavek; **čeprav** **OBKROŽIMO**, ker je veznik; **Čeprav je deževalo** **PODČRTAMO** S **TRAVICO**, ker gre za dopustni odvisnik, spodaj zapišemo *dop. odv.*)

Vprašalnica za dopustni odvisnik: **KLJUB ČEMÚ** + povedek glavnega stavka (Kljub čemú sem odšla v mesto? Čeprav je deževalo.)

Pretvorba enostavčne povedi v podredno zloženo: Dopustni odvisnik po navadi nastane iz prislovnega določila dopustnosti/dopustitve, prepoznamo pa ga po veznikih **ČEPRAV/ČETUDI/ KLJUB TEMU DA**. (Pazite na vejico pred večbesednim veznikom **KLJUB TEMU DA**; vejica je le pred besedo **KLJUB**, ker je prva beseda, npr.: Gremo od doma, kljub temu da sneži.)

Podčrtamo: //////////////////////
dop. odv.

- Ko zapišete razlago obeh odvisnikov v zvezek, se lotite **nalog v delovnem zvezku**, in sicer na **str. 66–77**. Ni potrebno narediti nalog: str. 67/1.b, str. 71/7.b; nalogo 8 na strani 75 pa lahko podčrtate kar v besedilu. Dela je približno za 2 šolski uri.

Upoštevajte naš način dela: obkrožiš veznik, podvijugaš glavni stavek, se ustrezno vprašaš po odvisniku in ga pravilno podčrtaš oziroma poimenuješ. Pazite: pri nalogah, ko pretvarjamo enostavčno poved v dvostavčno, je treba dodati vejico, veznik in še eno osebno glagolsko obliko v odvisnik. Ko pretvarjamo dvostavčno poved v enostavčno, pa ravno obratno: znebimo se veznika, vejice in osebne glagolske oblike iz odvisnika.

• Po vajah za vzročni in dopustni odvisnik **ponovite vseh 9 odvisnikov**, ki smo jih letos spoznali (osebkov, predmetni, časovni, krajevni, načinovni, namerni, pogojni, vzročni, dopustni odvisnik) – vse omenjene odvisnike imate zapisane v zvezku (v miselnem vzorcu ali po točkah) in tudi v preglednici v DZ na str. 131. Nato se lotite kratkega **preverjanja svojega znanja – Vaja dela mojstra v DZ str. 78–80.**

Vse svoje odgovore **preverite v rešitvah**, ki jih prilagam na koncu te priloge, lahko pa jih najdete tudi na spletni strani Mladinske knjige na straneh 86–93:

https://www.mladinska.com/files/32967/Resitve_nalog_Slovenscina_8_prenovljeno_2015.

8. A – REŠITVE: VAJE ZA GLASOVE SKI

- 1.) Na območju Pirana so bile včasih razvite različne dejavnosti. (Z zeleno barvo pobarvaj samoglasnike in z oranžno soglasnike.)
- 2.) Zvočniki so M, L, N, R, J, V (glej obarvano z rdečo): Meščani so se v času solne sezone morali preseliti v tuje solinarske hiše.
- 3.) Spodnje besede postavi v orodnik ednine in pred njih zapiši predlog S ali Z.
Z avtom, Z Bojanom, S cesto, S čokolado, Z drevesom, Z Evo, S fantom, Z grozdem, S hotelom, Z ilustracijo, Z jelenom, S kredom, Z lososom, Z mečem, Z nosorogom, Z opremo, S pečjo, Z risom, S sitom, S Špelo, S torto, Z urarjem, Z veseljem, Z zrakom, Z žužkom

8. A – REŠITVE – 7. UČNI SKLOP (DELOVNI ZVEZEK) GLASOVI SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA

7. naloga: a-naloga:

- Ob koncu tabora je v zrak poletel golob miru. (golob)
- Ob koncu tabora so simbolno spustili goloba miru. (goloba)
- Vodja tabora se je bližal jastrebje hitro. (jastrebje)
- Vodja tabora se je bližal hitro kot jastreb. (jastreb)

b-naloga:

- Zaradi izbiranja teme prihodnjega tabora je skoraj zamudil njegovo izpustitev. (izpustitev)
- Ker je izbiral temo prihodnjega tabora, je komaj ujel trenutek, ko je golob izletel. (izletel)
- Ob koncu je vsem zbranim razgrnil načrte in zadovoljen razpustil shod. (razgrnil, raspustil)

10. naloga:

Lepo vas pozdravljam.

Letos pa sem končno stopil v večje čevlje in postal vaš mentor.

a-naloga:

Na taborih je kljub dobri volji še kako pomembno lepo vreme. Včeraj smo na primer ves dan hodili, a sploh nismo čutili utrujenosti in nam je bilo lepo. No, na začetku – potem pa mi je pretoplo vreme zakuhalo »lepo godljo«.

Besedo *lepo* naglasimo na o-ju, kadar lahko uporabimo vprašalnico **kako**. Kadar se po njej vprašamo s **kakšen/-a/-o**, pa besedo *lepo* naglasimo na e-ju. **b-naloga:**

Po nalivu se je zdelo, kot da bi dež stopil zemljo. – **Zemlja ne bi bila več trdna, ampak bi bila mehka.**

In med oprezovanjem za pticami po vejah sem stopil v največjo blatno lužo, kar sem jih videl.

– **Naredil je korak v največjo blatno lužo.**

12. a-naloga:

Po smislu, npr.:

Besedi se razlikujeta po mestu naglasa, saj ima prva beseda naglas na drugem e-ju, in sicer je glas e široki, druga beseda pa ima naglas na prvem e-ju in je ozki. Besedi se razlikujeta tudi po pomenu, saj prva beseda pomeni obnašanje (o pticah in njihovem obnašanju), druga pa znanje pa imamo več strokovnega znanja).

b-naloga: Po smislu.

**8. A – REŠITVE – 8. UČNI SKLOP: ŽAL MI JE, NE MOREM PRITI (DELOVNI ZVEZEK)
OPROSTI – BESEDA Z NEIZMERNO MOČJO
VZROČNI ODVISNIK**

1. naloga: a-naloga:

- 3 Oprosti, ker sem ti pozabila povedati, kaj moraš narediti za domačo nalogo. (da bi se nekemu opravičili)
- 4 Oprostite, s čim vam lahko postrežem. (da bi bili vljudni)
- 2 Oprosti, danes se res ne bi pogovarjal o tvojem slabem vedenju. (da bi se izognili prepiru)
- 4 Oprostite, grem lahko mimo vas. (da bi bili vljudni)
- 3 Oprostite, ker sem imel tako na glas televizijo. (da bi se nekemu opravičili)
- 1 Oprosti, ali lahko še enkrat ponoviš zadnji stavek. (da bi pritegnili pozornost govorca)

b-naloga: *Po smislu.*

2. naloga:

Opravičilo moramo vedno izreči iskreno. /Opravičilo izrečemo le zato, da imamo mir.

Kdor se komu opraviči, je poraženec. /**Kdor se komu opraviči, je zmagovalec.**

Pri opravičevanju moramo uporabiti čim več besed. /**Opravičevanje naj bo kratko.**

Pri opravičevanju se lahko malo pošalimo. /**Pri opravičevanju se nikoli ne šalimo.** Ko se opravičujemo, gledamo v tla. /**Pri opravičevanju osebi gledamo v oči.**

□ *Po smislu, npr.:*

Pojdi k njemu, ga poglej v oči in ga prosi, naj ti oprosti, ker si ga užalil.

3. naloga:

Ker lahko z dolgimi opravičili neprijeten položaj le poslabšamo.

Ker pogled v tla ali stran pomeni neiskrenost.

Ker bo naše opravičilo delovalo neresno.

4. naloga: a-naloga:

	Vprašalnica + povedek glavnega stavka
1. poved	Zakaj bo zameril?
2. poved	Zakaj je (zmagovalec)?

b-naloga:

A Po kraju dejanja glavnega stavka.

C Po času dejanja glavnega stavka.

B Po namenu dejanja glavnega stavka.

Po vzroku dejanja glavnega stavka.

c-naloga:

Po vzroku sem se spraševal/-a z vprašalnico **zakaj**, z veznikom **ker** pa je izražen vzrok dejanja.

č-naloga:

Vprašal/-a sem se po glavnem stavku /**odvisnem stavku**.

d-naloga:

Odvisnik, ki izraža vzrok dejanja glavnega stavka, se imenuje **vzročni** odvisnik.

5. naloga: a-naloga:

DA NE **b-naloga:**

1 Poved je enostavčna.

2 Poved je dvostavčna.

2 Na začetku dvostavčne povedi je odvisni stavek, nato pa glavni stavek.

/ Glavni stavek v dvostavčni povedi stoji pred odvisnim stavkom.

2 V glavnem stavku dvostavčne povedi ni prislovnega določila vzroka.

/ V enostavčni povedi je vzročni odvisnik.

2 Vzrok dejanja iz glavnega stavka izraža celotni odvisni stavek.

1 Vzrok dejanja je izražen z besedno zvezo. **2**
Stavka v povedi sta med seboj ločena z vejico.

c-naloga: /

6. naloga: a-naloga:

• **Včasih jo izrečemo**, ker želimo pritegniti pozornost ogovorjenega.

• **Oprosti lahko rečemo tudi**, ker se ne želimo prepirati.

• **Pogosto besedo oprost ali oprostite uporabimo**, ker želimo biti do drugih vljudni.

b-naloga:

	Vprašalnica + povedek glavnega stavka
1. poved	Zakaj izrečemo?
2. poved	Zakaj rečemo?
3. poved	Zakaj uporabimo?

7. naloga: a-naloga:

Po smislu, npr.:

Ker je imel avtobus zamudo, so člani gledališke skupine eno uro čakali na postaji./Člani gledališke skupine so eno uro čakali na postaji, ker je imel avtobus zamudo.

Ker je bilo fantom dolgčas, so se začeli loviti./Fantje so se začeli loviti, ker jim je bilo dolgčas. Ker je bil Jan pri tem nepazljiv, je spotaknil glavnega igralca./Jan je spotaknil glavnega igralca, ker je bil pri tem nepazljiv.

Ker je Andrej čutil bolečine v nogi/Ker je Andreja bolela noga, so skoraj odpovedali svoj nastop./ Skoraj so odpovedali svoj nastop, ker je Andrej čutil bolečine v nogi/ker je Andreja bolela noga. Ker jih je bilo strah nastopa/nastopati/Ker jih je bilo pred nastopom strah, so med vožnjo z avtobusom večinoma molčali./Med vožnjo so večinoma molčali, ker jih je bilo strah nastopa/nastopati/ker jih je bilo pred nastopom strah.

Ker je avtobus odpeljal pozneje, bodo najbrž morali naravnost na oder./Najbrž bodo morali naravnost na oder, ker je avtobus odpeljal pozneje.

b-naloga: Po smislu.

REŠITVE: KOGA NAJ VIKAM IN KOGA TIKAM? (DELOVNI ZVEZEK) DOPUSTNI ODVISNIK

1. naloga: a-naloga:

učiteljico

kemije/Blaža/Blaž

evo

mamo/Blaževega

brata/knjižničarko

b-naloga:

Po smislu, npr.:

Ne zgodi se prav pogosto./Redko se zgodi, da me kdo vika, a takrat se mi to zdi smešno./takrat se počutim že malo odraslega.

2. naloga:/

3. naloga:

3 tikanje (Zakaj nisi prišel na popoldanske vaje?)

2 vikanje (Kje ste se na poti domov ustavili?)

1 onikanje (Kdaj se bodo oče vrnili s potovanja?)

4. naloga:

A Od tega, kako se z osebo dogovorimo. B Od tega, katerega spola je oseba.

C Od tega, koliko je oseba stara. Č Od tega, ali je oseba iz Slovenije ali od drugod.

D Od tega, v kakšnem odnosu smo z osebo.

5. naloga:

V Sloveniji: **uporabljamo tako vikanje kot tikanje**

Na Švedskem: **v 60-tih letih prejšnjega stoletja so prenehali z vikanjem in začeli uporabljati tikanje/uporabljajo tikanje**

V Angliji: **poznajo samo tikanje**

V Mehiki: **na začetku je vikanje obvezno(, saj se s tem izkazuje sogovorniku spoštovanje)**

6. naloga: a-naloga:

Na primer:

Po navadi vikam **nepravilno/napačno**, saj za zaimkom *vi* uporabljam glagol v **ednini**. **ALI** Po

navadi vikam **pravilno**, saj za zaimkom *vi* uporabljam glagol v **množini**. **b-naloga:**

Enostavčno./**Dvostavčno**.

• Po smislu, npr.:

Utemeljitev:

Poved je dvostavčna, saj ima dva stavka/saj je sestavljena iz glavnega in odvisnega stavka/ saj ima 2 osebni glagolski obliki (je, ste).

• Čeprav

• Po tem stavku se vprašam Iz tega stavka izvem čemu + povedek glavnega stavka. kraj, kjer se je dejanje zgodilo. zakaj + povedek glavnega stavka.

vzrok dejanja. **kljub čemu + povedek glavnega stavka.** **kljub kateremu**

pričakovanju se nekaj dogaja.

pod katerim pogojem + povedek glavnega stavka. namen dejanja.

čas, ko se je dejanje zgodilo. □ Uporabil/-a

bi lahko še veznike ker/**četudi**/kljub/**červno**/**kljub temu da**/če.

7. naloga: /

8. naloga:

• Čeprav so bili nekateri v dvomih, se je ta sprememba dobro obnesla.

• Spoštovanje, vljudnost in upoštevanje drug drugega so se ohranili, četudi so se tikali med seboj ljudje različnih spolov in starostnih skupin.

• Danes je vikanje na Švedskem redkost, kljub temu da ga štejejo za pravo modno muho.

9. naloga:

- 4 Čeprav sem se želel iskreno opravičiti, **mi besede niso šle iz ust.**
1 Četudi je Matej vstopil glasno, **se učiteljici ni opravičil.**
5 Kljub temu da je Petra manjkala v šoli cel teden, **ni prinesla opravičila staršev.**
2 Čeprav sem se v šoli učila pisanja opravičila, **ga pri preizkusu nisem napisala pravilno.**
3 Kljub temu da se je Maji zaradi nerodnosti opravičil, **je bila še vedno jezna nanj.**

10. naloga:

Po smislu, npr.:

Mojca se je opravičila sosedi, **čeprav je ta ni hotela niti poslušati.**

V uradnem opravičilu se je Tea podpisala z imenom, **kljub temu da bi morala napisati še svoj priimek.**

V opravičilu sem napisal besedico Vi z veliko začetnico, **četudi bi jo lahko napisal z malo začetnico.** Mojca se je prijateljici opravičila s SMS-sporočilom, **čeprav bi se ji ob srečanju lahko opravičila kar ustno.** Uradno opravičilo je Rok napisal lastnoročno, **kljub temu da bi ga moral napisati na računalnik.**

11. naloga:

Na primer:

Čeprav se prijatelji sprejo, se z iskrenim opravičilom hitro zopet pobotajo./Prijatelji se z iskrenim opravičilom hitro zopet pobotajo, čeprav se sprejo.

Pogumni ljudje se znajo opravičiti, kljub temu da so naredili/storili napako./Kljub temu da so naredili/storili napako, se znajo pogumni ljudje opravičiti.

Čeprav je bila Špela večkrat opozorjena, še vedno ni prinesla opravičila./Špela še vedno ni prenesla opravičila, čeprav je bila večkrat opozorjena.

Mitja se je odšel opravičit svoji mami, čeravno je bila že pozna ura./Čeravno je bila že pozna ura, se je Mitja odšel opravičit svoji mami.

12. naloga: a-naloga:

- 2 Četudi sta se srečala prvič, je pogovor hitro stekel.
3 Kljub temu da je Blaž podelitev nestrpnost pričakoval, pa se je na koncu ni mogel udeležiti.
1 Čeprav so bili Novomeščani utrujeni, so se novih gostov razveselili. **b-naloga:**

Poved	Veznik	Vprašalnica + pov. gl. stavka
1. poved	Četudi	Kljub čemu je stekel?
2. poved	Kljub temu da	Kljub čemu se ni mogel udeležiti?
3. poved	Čeprav	Kljub čemu so se razveselili?

Vezniki izražajo načinovno/vzročno/**dopustno**/krajevno razmerje, saj se po stavkih vprašamo z vprašalnico **KAKO/ZAKAJ/KLJUB ČEMU/KJE** in s povedkom glavnega stavka.

13. naloga: a-

naloga:

Za vse starše je pomembno, da je njihov otrok s svojim vedenjem sprejemljiv za okolico.

Otroci včasih sporočila staršev razumejo narobe, čeprav jih učijo lepega vedenja.

Prepir z Matevžem se je začel, ker Nik ni dobil žoge.

Ko je Nik sosedovega dečka udaril, **mu je takoj rekel oprost!**

Ne da bi mama kaj rekla, **je Nika odpeljala z dvorišča.**

Če bi jo Nik razumel, **ne bi besede oprost uporabil za nasilno urejanje konfliktov.**

Mama mu je doma pojasnila, kdaj naj iskreno uporabi besedo oprost.

Nik je naslednji dan odšel k Matevžu, da bi se mu opravičil.

Kjer koli se je Nik igral, **se je spomnil maminih besed o opravičevanju.** **b-naloga:**

POVED	VPRAŠALNICA + POVEDEK GLAVNEGA ST.	VRSTA ODVISNIKA
1. poved	Kaj je pomembno?	osebkov odvisnik
2. poved	Kljub čemu razumejo?	dopustni odvisnik
3. poved	Zakaj se je začel?	vzročni odvisnik
4. poved	Kdaj je rekel?	časovni odvisnik
5. poved	Kako je odpeljala?	načinovni odvisnik
6. poved	Pod katerim pogojem ne bi uporabil?	pogojni odvisnik
7. poved	Kaj je pojasnila?	predmetni odvisnik
8. poved	Čemu/S katerim namenom je odšel?	namerni odvisnik

9. poved	Kje se je spomnil?	krajevni odvisnik

8. a – REŠITVE – PREIZKUS ZNANJA: VAJA DELA MOJSTRA (DZ str. 78–80)

1. naloga:

- A Zaradi neprilagojene hitrosti je voznik zapeljal v jarek.
 B Jure se je še nekaj časa spraševal, zakaj so mu poslali vabilo tako pozno.
 C **Ker Pia ni bila dovolj visoka, so jo na avdiciji zavrnilo.**
 Č Vozniki morajo upoštevati prometna pravila, da ne povzročajo nesreč.
 D Od nenehnih skrbi se mu je zdravje močno poslabšalo.
 E **Vaščani so bili presrečni, ker so si lahko na trgu ogledali prenos tekme.**
 F Mojca je varčevala vse leto, da bo lahko obiskala svojega sina.
 G **Ker je Alenka ves dan okopavala vrt, je zvečer v križu čutila bolečine.**

2. naloga:

Ker smo imeli tehnične težave, bomo morali razstavní prostor zapreti eno uro prej./Razstavní prostor bomo morali zapreti eno uro prej, ker smo imeli tehnične težave.
 Ker so bile včerajšnje izjave v intervjuju neresnične, so bili nekateri prisotni prizadeti./Nekateri prisotni so bili prizadeti, ker so bile včerajšnje izjave v intervjuju neresnične./
 Ker je bila Mojca hudo prehlajena, je včeraj ni bilo na pevske vaje./Mojce včeraj ni bil na pevske vaje, ker je bila hudo prehlajena.
 Ker sem imela napačne informacije o času predavanja, se ga nisem udeležila./Predavanja se nisem udeležila, ker sem imela napačne informacije o času predavanja.
 Ker je bil Miha nepazljiv, je pred šolo spotaknil mlajšega učenca./Miha je pred šolo spotaknil mlajšega učenca, ker je bil nepazljiv.
 Ker je bilo ljudi strah poplav, so se iz vasi umaknili v mesto./Ljudje so se iz vasi umaknili v mesto, ker jih je bilo strah poplav.

3. naloga:

Na primer:

Kljub prijaznemu sprejemu se nisem mogel sprostiti.
 Kljub oddani zanimivi zgodbi urednik z njo ni bil zadovoljen.
 Kljub zbranosti je Pia s težavo gledala v belo steno.
 Kljub maminemu trudu Jeri in Žanu kosilo ni teknilo.
 Kljub močno tresočemu glasu so ljudje filozofa z zanimanjem poslušali.

4. naloga:

Po smislu, npr.:

Ker se je vrnila domov precej pozno, **je zjutraj preslišala budilko.**
Vremenoslovci so za cel dan napovedali deževno vreme, kljub temu da se je nebo že zjutraj zjasnilo.
Že ves teden so trenirali po več ur, da bi zmagali proti slabši ekipi.
 Kdor je pokvaril ključavnico na vratih, **bo moral kriti stroške za nakup nove ključavnice.**
 Ko so se za Matevžem zaprla vrata, **so se ljudje začeli glasno pogovarjati o razstavi.**
 Kjer so na podstrešju sušili perilo, **imajo sedaj otroci sobo za igranje.**
Katja je vprašala svojega trenerja, ali mora med tekom piti izotonični napitek.
 Čeprav je bila sošolka cepljena, **je vseeno dobila norice.**
Polono je bilo pred gosti sram, ker je po nerodnosti polila kavo.

5. naloga:

Kar si prejšnji teden napravil v šoli, je že pozabljeno.

- ✓ Vprašalnica in pov. gl. st.: Kaj je pozabljeno? Vrsta odvisnika: ~~predmetni~~ **osebkov odvisnik**

Kdor postane lastnik pametnega telefona, se mora dobro poučiti o njegovih funkcijah.

- Vprašalnica in pov. gl. st.: ~~Kaj se mora dobro poučiti?~~ ✓ Vrsta odvisnika: **osebkov odvisnik**
Kdo se mora poučiti?

Teja in Luka sta prišla na prireditev, da bi si ogledala nastop svojega prijatelja.

- Vprašalnica in pov. gl. st.: ~~Zakaj sta prišla?~~ Vrsta odvisnika: **vzročni odvisnik**
Čemu sta prišla? **namerni odvisnik**

Ker je močno deževalo, so odpovedali izlet v Mozirski gaj.

- ✓ Vprašalnica in pov. gl. st.: Zakaj so odpovedali? ✓ Vrsta odvisnika: **vzročni odvisnik**
 Zdravnik je pregledal Špelo, da bi ugotovil vzrok njenega slabega počutja.

- Vprašalnica in pov. gl. st.: ~~Zakaj je pregledal Špelo?~~ ✓ Vrsta odvisnika: **namerni odvisnik**
Čemu je pregledal?

Kaja ni znala pojasniti, zakaj je zamudila na treningu.

- Vprašalnica in pov. gl. st.: ~~Kaj ni znala pojasniti?~~ ✓ Vrsta odvisnika: **predmetni odvisnik**
Česa ni znala pojasniti?

Bežala sta, kot da bi jima gorelo pod nogami.

- ✓ Vprašalnica in pov. gl. st.: Kako sta bežala? Vrsta odvisnika: ~~namerni~~ **načinovni odvisnik**

Ker je sosedov deček močno kričal, je postal v obraz ves rdeč.

Vprašalnica in pov. gl. st.: Čemu je postal?

Zakaj je postal?

Vrsta odvisnika: namerni odvisnik

vzročni odvisnik

Čeprav smo se dogovorili za točen odhod, Miha tega ni upošteval.

Vprašalnica in pov. gl. st.: Čemu ni tega upošteval?

Kljub čemu ni upošteval?

✓ Vrsta odvisnika: dopustni odvisnik

Ker je Svit uspešno zaključil izpite, se je odselil v Ameriko.

✓Vprašalnica in pov. gl. st.: Zakaj se je odselil?

Vrsta odvisnika: vzročni odvisnik Če boš samo čakal

na priložnost, je sigurno ne boš dobil.

Vprašalnica in pov. gl. st.: Pod katerim pogojem je ne boš dobil?

Pod katerim pogojem ne boš dobil?

✓Vrsta odvisnika: pogojni odvisnik